Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 7, Sayı: 47, Ağustos 2020, s. 444-469

ISSN: 2149-0821 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.45897>

Arş. Gör. Neslihan Dilşad DİNÇ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi/ Resim-İş Öğretmenliği

akademi.ndd@gmail.com

SANAT EĞİTİMİ 21. YÜZYILA NE VAAT EDER? 21. YÜZYIL BECERİLERİNE İLİŞKİN YORUMLAR¹

Özet

Bu çalışmanın amacı; 21. yüzyıl becerilerinin ne olduğunu, önemini ve gerekliliğini, farklı kurum ve kuruluşların söylemleri çerçevesinde ifade ederek tartışmak ve bu becerilerin sanat eğitimi alanındaki yansımalarını değerlendirip, sanat eğitiminin bu becerilerin kazanımına etkisi hakkında önerilerde bulunmaktır. Araştırmada tarama tekniklerinden betimsel araştırma tekniği kullanılmıştır. Araştırmada elektronik doküman analizi kullanılmış ve konu ile ilgili bilgi ve görüşler incelenmiştir. İncelenen görüş ve bilgiler analiz edilerek sanat eğitimi ile ilişkilendirilip önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: 21.Yüzyıl Becerileri, Beceri Gelişimi, Temel Beceriler, Sanat Eğitimi, Sanat Yolu ile Eğitim

WHAT DOES ART EDUCATION PROVIDE TO THE 21st CENTURY? INTERPRETATIONS ON 21ST CENTURY SKILLS

Abstract

The aim of this study is; Expressing and discussing what 21st century skills are, their importance and necessity within the framework of the discourses of different institutions and organizations. Beside this to evaluate the reflections of these skills in the field of arts education and to make suggestions about the effect of arts

¹ Bu makale 22.02.2020 yılında USVES 2020 sempozyumunda sunulmuş bildirinin genişletilerek revize edilmiş halidir. Sunulan bildiri sadece USVES 2020 “özet kitapçığında” yer almıştır.

education on the acquisition of these skills. Descriptive research technique, one of the scanning techniques, was used in the research. Electronic document analysis was used in the research and information and opinions on the subject were examined. The views and information analyzed were assessed, associated with art education and recommendations were made.

Keywords: 21.st. Skills, Skill Development, Basic Skills, Art Education, Education Through Art

GİRİŞ

Eğitim, içinde bulunduğu dönemden etkilenen ve onu etkileyen bir olgudur. Yaşadığımız çağa baktığımızda, kendine ait bir dili olduğunu ve bu dil kullanılmadığı sürece eğitimin, sınıf içi etkinliklerinin hedefine ulaşmakta zorlandığını görmekteyiz. Eğitimci ve öğrencinin aynı dili konuşamaması son zamanlarda öğrencinin ihtiyaç duyduğu içerik ve seviyede eğitime engel olduğu fark edilen bir durumdur. Bugünün dünyasında önceliğin, yapay zekâ, robotlar ve bilişim sistemleri gibi teknolojik gelişmelerin ekseninde döndüğü bir gerçektir. Zaman kavramı artık şekil değiştirmiş ve hızla her şeyi dönüştürmektedir.

İçinde bulunduğumuz bilgi çağı dünyası, yeni becerileri talep etmektedir. Rutin el ve zihin koordinasyonuna ilişkin becerileri gerektiren işler, yerini profesyonel düşünme ve karmaşık iletişim gibi daha yüksek düzeyde bilgi ve uygulamalı beceriler içeren işlere bırakmaktadır. Yüksek vasıflı işgücüne yönelik artan talep, aynı zamanda, daha az eğitilmiş, görece vasıfsız işçiler ile yüksek eğitilmiş, yüksek vasıflı işçiler arasında artan bir gelir farkı olacağı anlamına da gelmektedir. Düşünme gerektirmeyen, rutin iş becerilerinin maliyetleri düştüğü için bu işlerde çalışanlar daha az kazanırken, işin kreatif kısmında varlık gösterenler ise pastadan büyük payı alıyor. Dünyadaki eğitim sistemleri artık mümkün olduğunca çok öğrenciyi, karmaşık beceriler, uzmanlık ve yaratıcılık gerektiren bugünün ve yarının yüksek ücretli bilgi işlerinde yer alan işlere hazırlamak üzerine planlarını kurmaktadır (Trilling ve Fadel 2009: 9).

Meslek içeriklerindeki bu hızlı dönüşümlerin bir sonucu olarak, lisans eğitime başlayan bir öğrenci için bile mezun olduğu döneme dair nasıl bir ortamla karşılaşacağı sürpriz olabilir. Zira 4.sanayi çağı dediğimiz bu devirde birçok meslek, kendine yer bulamadığı için önemini yitirmekte veya şekil değiştirmektedir. Bunun yanı sıra, ihtiyaçlar doğrultusunda her gün yeni meslek alanları ortaya çıkmaktadır. Bu açıdan bakıldığında eğitimcilerin ve eğitim politikalarının şekillenmesinde söz sahibi olanların en ciddi sorunu, şu an eğitim hayatına devam eden bireyleri 10-15 yıl sonra ne tür mesleklere hazırladıklarını tahmin edememek olabilir.

Tarihin birçok döneminde olduğu gibi, 21.yüzyılda da ekonomik ve teknolojik dönüşümler eğitim müfredatlarını etkilemektedir. Örneğin 20.yüzyılın başlarında ABD ve Rusya arasındaki “Spunik Uydusu” meselesinin, Amerika’daki eğitim reformlarına daha kapsamlı donanımları içermesi için ivme kazandırması ya da 19.yüzyıl Sanayi Devrimi ile birlikte hızlı üretimin bir gereği olarak tasarım yapabilen bireylerin yetiştirilmesi amacı, eğitimin içeriğini ve müfredat yapılanmasını etkilemişti. Günümüzde ise bu etkilenme daha derin ve kökten yeniliklere sebep olabilmektedir. 21.yüzyıl eğitim paradigmaları öğrenciden daha aktif bir katılımı birlikte, eğitim sürecinin içinde bilgiyi alan, değerlendiren, eleştiren,

yorumlayan, sentezleyen ve yaratıcı düşünüp fayda gözeten yeni ürünler ortaya koyan bireyler beklemektedir.

Bir açıdan, sanayiye geliştirmeye dayalı ekonomik sistemler, demir ve ham petrol gibi doğal kaynakları, otomobil ve benzin gibi kullandığımız ürünlere dönüştürmeye odaklanmıştır. Bilgiyi temel alan ekonomiler ise bilgiyi, uzmanlığı ve teknolojik yenilikleri tıbbi bakım ve cep telefonu gibi ihtiyaç duyduğumuz hizmetlere dönüştürmeye odaklanır.

Friedman (2007) “The World Is Flat: A Brief History of the Twenty-First Century and in Hot, Flat, and Crowded” adlı, 21.yüzyılda toplumların karşılaşacağını düşündüğü zorluklardan bahsettiği kitabında şu şekilde bir ifade kullanmıştır;

Dünya artık gerçekten küresel bir finansal ve ekonomik ekosisteme sahip. Bu yüksek oranda birbirine bağlı sistem, dünyanın bir bölgesindeki bir kesintinin (ABD konut kredisi krizi gibi) her yerdeki ekonomiler üzerinde korkunç sonuçları olacağı anlamına geliyor. (Aktaran: Trilling ve Fadel,2009, s:41).

Friedman, nüfusun hızlı artışının, kontrolsüz göçün, açlık, gelir adaletsizliği ve çevre kirliliği gibi meselelerin dünya genelinde her bireyi etkileyecek sorunlar oluşturacağını ve bu problemlerin telafi edilmesi yönündeki çalışmaların ancak çözüm odaklı hareket edilerek ve farkındalığı bireylerde erken yaşta kazandırılarak çözülebileceğini vurgulamıştır. Bu noktada eğitimin başlıca rollerinden birinin, gelecekteki işçileri ve vatandaşları zamanlarının zorluklarıyla başa çıkmaya hazırlama amacı belirginleşmektedir.

Dikkat çekilen bu durumların yanı sıra teknolojik dönüşümler de beraberinde bir takım gereksinimleri getirmiştir. Bilişim açısından, eğitim de dahil, bütün sektörlerde bir dönüşüm söz konusudur. Teknolojik dönüşümlerden bahsedildiğinde, ilk başta insanın kalına makine ve cihazlar gelse de aslında bütün bu hareketin çabanın merkezinde olan en önemli paydaş “insan”dır. Sektörler, sistemler, ülkeler veya dünyayı değiştirecek her şey insanın dönüşmesi ile başlayacaktır. Bu açıdan bakınca var olan bu değişim ve dönüşümlerde insanın kendini sorgulaması ne yapması gerektiğinin farkında olması gerekir. Eğitimciler bu noktada, sadece kendilerini değil bir nesli dönüştürecek bakış açısı yarattıklarında geleceğin mimarları konumunda olacaklardır. Bu durumun bir ülke için önemini fark edilmesi eğitim alanında da yeni girişimlerin başlamasına sebep olacaktır.

Bu girişimler bilginin algılanışı ve onun nasıl değerlendirildiği üzerinde yoğunlaşmaktadır. Günümüzde bilgi, doğru ya da yanlış birçok kaynaktan sınırsız bir şekilde elde edilebiliyor. Önemli olan doğru bilgiyi alıp onu değerlendirebilen algılayabilen bireyler yetiştirmektir. Harrari (2018) bu konudaki , “...zaten gereğinden fazlasına maruz kalıyorlar. Bunun yerine insanların bilgiyi anlamlandırabilme, neyin önemli neyin önemsiz olduğunu ayırt edebilme ve her şeyden önce de pek çok bilgi parçasını dünyaya ilişkin geniş bir resme dönüştürebilme yeteneğine gereksinimleri var” sözleri ile bilginin çokluğundansa öğrencinin o bilgi ile nasıl iletişim kurması gerektiğinin önemine değinmektedir. Ancak bilgi konusunda uzmanlara sahip olmak için her ülkenin kendileri ürettiği bir eğitim sistemine ihtiyacı vardır; bu nedenle eğitim, 21. Yüzyılda, ülkeler arasındaki rekabetin en büyük kalesi olan ekonomi alanında hayatta kalmanın anahtarı haline gelmektedir.

21. yüzyıl bireyinin gerek eğitim yaşamında gerekse iş yaşamında başarılı olabilmesi için; yaratıcı ve eleştirel düşünebilen, başkaları ile işbirliği yapabilen, problem çözücü ve yüksek

iletişim becerilerine sahip, gerekli bilgiye nasıl ulaşabileceğini bilen, bilgiye ulaşırken teknoloji kullanabilen, yeni fikirlere açık, esnek ve uyumlu, sorumluluklarını bilen, öz-yönetimli ve inisiyatif sahibi, sosyal ve kültürel becerileri gelişmiş, üretken ve liderlik becerilerine sahip bir birey olması gerekmektedir (Eryılmaz & Uluyol, 2015, s:210). Bu noktada sanat eğitiminin ufuk ötesi, ıraksak düşünme becerilerini ortaya çıkarma potansiyeli, sanatın eğitimdeki gerekliliğini ve önemini bir kez daha vurgulamaktadır.

21. Yüzyılda Var Olmanın Gerekleri: Beceriler

Birbirini etkileyen bir şekilde teknoloji, bilim ve ekonomi alanında yaşanan gelişme ve değişimler, her şeyin temelinde olan “insan”ı etkilediği için, bunun sonucu olarak insan da bu değişim ve gelişimler paralelinde dönüşecektir. Cansoy (2018), bu gelişmeleri; teknolojik ilerlemeler, dünyadaki siyasi gelişmeler, ekonomik değişimler, kitle iletişim araçlarının gelişmesi, küreselleşme ve çok kültürlülük olarak ifade etmiştir. Bununla birlikte birey de etrafındaki olayları yorumlayabilmek, problemler karşısında çözüm odaklı fikirler üretebilmek, teknolojiyi kullanabilmek ve farklı kültür ve bilgi yoğunluğunu analiz edip farklılıkları ayırt edebilmek için belirli becerilere sahip olmalıdır. Bahsedilen beceriler “21.Yüzyıl Becerileri” olarak adlandırılmaktadır. Hamarat (2019), bu becerileri genel bir ifade ile “...bilgi çağında yaşayan bireylerin etkin ve nitelikli olabilmeleri için taşımaları ve sürekli geliştirmeleri gereken beceri setleri” olarak ifade etmektedir. Aslında bu beceri ve yeterlilikler farklı kurum ve kuruluşlar tarafından tanımlanmış ve kategorize edilmiştir. Bu kurumları şu şekilde ifade edebiliriz;

- P21 Partnership for 21st Century Learning
- OECD Organization for Economic Co-operation and Development
- ATSC21 Assessment and Teaching of 21st Century Skills Framework
- ISTE International Society for Technology in Education
- NCREL The North Central Regional Educational Laboratory
- EU European Union

Bu kurum ve kuruluşların 21.yüzyıl becerileri ile ilgili tanım ve ifadeleri Tablo-1’de toparlanmıştır.

P21	NCREL EnGauge	ATCS 21	ISTE/ NETS	EU	OECD
Öğrenme ve Yenilik Becerileri	Keşfedici Düşünme	Düşünme Yolları	Yaratıcılık ve Yenilik	Öğrenmeyi Öğrenmek, İletişim	Heterojen Gruplarla Etkileşim
Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	Uyumluluk, Karmaşıklık Yönetimi ve Öz Yönetim	Yaratıcılık ve Yenilik	Yaratıcı Düşünme, Bilgi İnşası, Ürün Geliştirme ve Teknoloji Kullanma Süreçleri	İletişim	Başkalarıyla İyi İlişkiler
Yaratıcılık ve Yenilik	Meraklılık, Yaratıcılık ve Risk Alma	Eleştirel Düşünme, Problem Çözme, Karar Verme	Eleştirel Düşünme, Problem Çözme ve Karar Verme	Anadilde İletişim	İş Birliği ve Takımla Çalışma
İletişim ve İş Birliği	Üst Düzey Düşünme ve Mantık Yürütme	Liderliği Öğrenme, Üstbilgi	İletişim ve İş Birliği	Yabancı Dilde İletişim	Çatışma Çözme ve Yönetme
Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Etkili İletişim	Çalışma Yolları	Öğrencilerin İş Birliği İçinde Çalışması ve İletişim Kurması için Dijital Medya ve Ortamların Kullanılması	Dijital Yetenekler	Araçların İnteraktif Kullanımı
Bilgi Okuryazarlığı	Takım Ruhu, İş Birliği ve Kişiler Arası Yetenekler	İletişim	Teknoloji İşlemleri ve Kavramları	Kültürel Farkındalık ve İfade	Dilin, Sembollerin ve Yazının İnteraktif Kullanımı
Medya Okuryazarlığı	Kişisel, Sosyal ve Yurttaş Sorumluluk	İş Birliği (Takım Çalışması)	Teknoloji Kavramlarını, Sistemlerini ve İşlemlerini Anlama	Sosyal ve Yurttaşlık İlgili Yetkinlik	Bilgi ve Bilimin İnteraktif Kullanımı
Teknoloji Okuryazarlığı	İnteraktif İletişim	Çalışma Araçları	Araştırma ve Bilgi Akışı	İnisiyatif ve Girişimcilik Hissi	Teknolojinin İnteraktif Kullanımı
Yaşam ve Kariyer Becerileri	Dijital Çağ Okuryazarlığı	Bilgi Okuryazarlığı	Dijital Araçlarla Bilginin Toplanması, Kullanımı ve Değerlendirilmesi		Bağımsız-Özerk Davranma
Esneklik ve	Temel, Bilimsel,	Bilgi ve	Dijital Vatandaşlık		“Büyük

Uyum	Ekonomik ve Teknoloji Okuryazarlığı	İletişim Teknolojileri (ICT) Okuryazarlığı			Resim” İçinde Davranma
Girişimcilik ve Öz Yönetim	Görsel ve Bilgi Okuryazarlığı	Dünyada Yaşam	Teknolojiyle İlgili Toplumsal ve Kültürel Sorunları Anlama		Yaşam Planları ve Kişisel Projeler Oluşturma ve Yönetme
Sosyal ve Kültürler Arası Beceriler	Çok Kültürlülük Okuryazarlığı ve Küresel Farkındalık	Yerel ve Küresel Vatandaşlık	Sosyal ve Kültürler Arası Beceriler		Haklarını Savunmak, Öne Sürmek
Üretkenlik ve Sorumluluk	Yüksek Üretkenlik	Yaşam ve Kariyer	Üretkenlik ve Sorumluluk		
Liderlik ve Sorumluluk	Sonuçları Yönetme, Planlama ve Öncelik Verme	Bireysel ve Sosyal Sorumluluk	Liderlik ve Sorumluluk		
	Günlük Yaşam Araçlarının Etkili Kullanımı				
	Üretimle İlgili Yetenek, Yüksek Kaliteli Ürün				

Tablo 1: 21.yüzyıl Becerilerine İlişkin Farklı Tanımlar; Kaynak: N. Kotluk ve S. Kocakaya (2015), s:355-356.

Tablo 1 incelendiğinde, özet olarak ifade etmek gerekirse, içinde bulunduğumuz rekabetçi yüzyılda, bireyden beklenen; hızlı ve çözüm odaklı düşünebilmesi, girişimci, cesur, sorumluluk sahibi olabilmesi, görsel ve dijital okuryazarlığa sahip olabilmesi, kültürü ile bağlantıda olup diğer kültürlerden de haberdar olması, yaratıcı düşünebilmesi, iletişim becerileri yüksek ve analiz yetkinliğine sahip olup eleştirel düşünebilmesi beklenmektedir.

Bu beceriler, öğrencilerin konu alanı içeriğini öğrenirken kullanacakları düşünme süreçleri ve davranışlarla ilgilidir ve içeriği anlamalarını derinleştirmek için başkalarıyla birlikte çalışır. Öğretimin önemli kavramlar ve "büyük fikirler" etrafında organize edilmesi, öğrencilerin bilgiyi yeni ve beklenmedik şekillerde depolamak, almak ve kullanmak için kavramsal yapılar oluşturmaya yardımcı olur (Beers, 2013, s.2). Bununla birlikte, bu becerilerin sınıfa dahil edilme şekli ve teknolojinin nasıl entegre edildiği, eğitimi büyük ölçüde değiştirecektir. Ayrıca doğru müfredat yapılandırılmaları, eğitimci eğitimleri ve ders içerikleri oluşturmak da önemlidir. Eğitim alanındaki düzenlemeler yeterliliklerin edinimi için önemlidir. Bu becerilerin içinde yaratıcı düşünme, görsel ve dijital okuryazarlık, işbirliği, iletişim, sorumluluk alma,

üretkenlik, sonuç odaklı düşünme ve bunun gibi birçok basamak görsel sanatlar eğitimi konu, hedef ve kazanımları ile bağlantılıdır.

Center for Curriculum Redesign kurumunun 2015 yılında sunduğu rapora göre, 21.yüzyıl eğitim içeriği; Bilgi, Beceriler, Karakter ve Meta-Öğrenme gibi temel alanların yeniden düzenlenmesini gerekli kılmaktadır.

Tablo 2: “Meta-Learning” Meta-Öğrenme, Öğrenme Yansıtması Tablosu

Tablo 2’de gösterilen 21.yüzyıl Eğitim içeriği, bilgi, beceri, karakter ve meta-öğrenmeden oluşmaktadır. Bilgi, Öğretilenlerden ne anlaşıldığını ve kazanıldığını ifade etmekte ve okuryazarlık, aritmetik, bilimsel okuryazarlık, bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı, finansal okuryazarlık, kültürel ve yurttaşlık okuryazarlığı gibi alanlardan oluşmaktadır. Beceri, öğrenilen bilginin kullanılmasındaki yetkinlikleri ifade ederken, eleştirel düşünme/problem çözme, yaratıcılık, iletişim ve iş birliği gibi alanları işaret etmektedir. Karakter ise, sahip olunan donanım ile bireyin çevresine davranışları arasındaki etkileşimi ifade ederek, merak, girişimcilik, süreklilik, dayanıklılık, uyumluluk, liderlik, sosyal ve kültürel farkındalık gibi vasıfların gerekliliğini vurgulamaktadır. Aslında temelde üç boyuttan oluşuyor gibi görünse de son boyut olan Meta- Öğrenme boyutu diğer üçünü kapsar niteliktedir. Meta-Öğrenme, kişinin öğrenmesi üzerine derinlemesine düşünmek ve bilgiyi gerçek yaşam süreçlerine adapte etme becerileri ile ilgilidir. Meta-Öğrenme, yaşam boyu öğrenme alışkanlıkları oluşturmak ve diğer üç boyutun öğrenilmesi ve öğrenmenin orijinal bağlamının ötesine aktarılmasını sağlamak için gereklidir (Fadel 2015: 4).

Ayrıca bütün bu ifadelerin ışığında bakılınca eğitim alanında bireye kazandırılması gerektiği savunulan ortak beceri ve tutumlar bulunmaktadır. 21.yüzyıl becerileri adına yapılan tasniflerden en çok itibar göreni P21 (Partnership for 21st Century Learning) tarafından yapılmış olanıdır. Bu kategorize edilen beceriler, temelde okuma yazma ve aritmetik alanları olarak belirlenmiştir. Tablo 3’de gösterilen bu beceriler, “battelleforkids” isimli, 21.yüzyıl becerilerine ilişkin en çok itibar gören genel görüşü ifade eden çevrimiçi internet sitesinden alınmış ve Türkçeleştirilmiştir (21st Skills 2020).

Tablo 3: P21 Tarafından Tablolaştırılmış 21.Yüzyıl Becerileri

Partnership for 21st Century Learning (21.yüzyıl Eğitimi için Ortaklık) isimli kuruluş, bu tabloyu şekillendirirken ABD’de ve dünyanın her yerinde, anaokulu seviyesinden başlayarak eğitim hayatının her aşamasında ve okul sonrasında her öğrenci için 21. Yüzyıl öğreniminin gücünü ve vaadini gerçekleştirme misyonundan yola çıkmıştır. Öğrencilerin iş, yaşam ve vatandaşlık alanlarında başarılı olmak için ihtiyaç duydukları becerileri, bilgileri, uzmanlığı ve destek sistemlerini tanımlamak ve göstermek için eğitimciler, eğitim uzmanları ve iş liderlerinin katkıları ile geliştirilmiştir. Amaç her öğrencinin bu becerilere ulaşabilmesi için eğitim müfredatlarının düzenlenmesidir.

21. Yüzyıl Öğrenimi için P21 Çerçevesi, Tablo 3’de, 21. yüzyıl becerileri ile birlikte geleneksel müfredat konuları ve güncel içerik temaları eşliğinde öğrenme de dahil olmak üzere, öğrenciler açısından zamanımız için en çok ihtiyaç duyulan yetkinlikler gösterilmektedir. Temel konular ve disiplinler arası temalar, 21. yüzyılda en çok talep edilen üç beceri grubuyla çevrilidir:

21.YÜZYIL BECERİLERİ		
Yaşam ve Kariyer Becerileri	Öğrenme ve İnavasyon Becerileri	Bilgi ve Medya Teknolojileri Becerileridir.
<ul style="list-style-type: none"> •Esneklik ve uyum •Girişimcilik ve öz-yönetim •Sosyal ve kültürlerarası beceriler •Üretkenlik ve hesap verebilirlik •Liderlik ve sorumluluk 	<ul style="list-style-type: none"> •Eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri •Yaratıcı düşünme ve yeniliği uygulama becerileri •İletişim becerileri •İşbirliği becerileri 	<ul style="list-style-type: none"> •Bilgi Okur-Yazarlığı •Medya Okur-Yazarlığı •Bilgi Ve İletişim Teknolojileri (BİT)Okuryazarlığı

Tablo 4: Temel Beceriler ve İçerikleri

Tablo 4’de ifade edilenlere bakıldığında 21.yüzyılda yaratıcı düşünmenin, üretmenin ve okuryazarlık becerilerinin ne kadar ön planda tutulduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra, öğrencide öz-yönetim, uyumlu olma, üretken ve sorumluluk sahibi olma vasıflarına verilen önem de vurgulanmaktadır. Sanat alanı da bu becerilerin bireye kazandırılabilceği en uygun alanlardan biridir. Bu sebeple sanat eğitiminin önemi daha fazla öne çıkmaktadır. Meslek içeriklerinin hızlı değişimi bizi toplumdaki yeniliklere hızlı adapte olmaya mecbur bırakmaktadır.

Yaşam ve Kariyer Becerileri, aslında bir çeşit yaşamın karmaşık durumlarında ve iş ortamlarında ayakta kalma becerisidir. Bunun için akademik bilgilerin yanında sosyal ve duygusal yeterliliklerin de geliştirilmesi gereklidir (P21 2007). Esneklik ve adaptasyon, girişimcilik ve özyönetim, üretkenlik ve hesap verebilirlik, liderlik ve sorumluluk bu kapsamdaki yeterliliklerdendir. 21. yüzyıl bilgi ekonomisinde evrensel temalarda sınırlı sürede çok iş beklentisi insanı hızlı düşünme ve organize olma durumunda bıraktığı için özyönetim ve esneklik önemli becerilerden görülmektedir (Trilling ve Fadel 2009: 76). Özetle hızlı değişen şartlara aynı hızla uyum en gerekli yetenektir.

Öğrenme ve İnavasyon Becerileri, günümüz dünyasında giderek karmaşıklaşan yaşam ve çalışma ortamlarına hazırlanan öğrencileri diğerlerinden ayıran becerilerden oluşur. Bunlar; eleştirel düşünme ve problem çözüme, yaratıcı düşünme ve yeniliği uygulama, iletişim ve işbirliği becerileridir (P21 2020). Öğrencilerin inovasyon ve yaratıcılık alanlarında uluslararası konularla geliştirilmesi, hayatları ve kariyerleri boyunca kültürel çeşitlilik ortamlarında küresel rekabetle baş edebilecek yeterliliğe sahip olmalarına olanak tanır. İnavasyon pedagojisinin amacı, bireyleri yaratıcı olmak, karşılaşacakları sorunlara hazırlamak bilgiyi yönetmek ve analiz etmek gibi konularda onları desteklemektir (Özçelik ve Tuğluk, 2019, s.13).yeni fikir anlamına gelen inovasyon kavramını bireyde geliştirilmesi bireysel yaratıcılık eğitimi yolu ile olacaktır (Kostoff, 2003; Aktaran: Özçelik ve Tuğluk 2019: 4). Yaratıcı düşünme becerileri ancak yaratıcı süreçlerin deneyimlenmesi ve zihni zorlayacak problemlerin çözümlenmesi ile kazandırılabilir nitelikte bir yetkinliktir. Dünyanın küçülmesi ve kişilerarası iletişim becerilerinin önemli bir vasıf olmaya başlaması ile iletişim ve işbirliği becerileri dikkat çekmeye başlamıştır. Bir diğer önemli alan eleştirel düşünebilme becerisidir. Eleştirel düşünme, öğrencilerin bilgiyi analiz-sentezi ve bununla ilgili kavramları değerlendirmesini gerekli kılar. Bu noktada sorgulamaya dayalı öğrenme etkinlikleri teknolojilerin de kullanılmasıyla öğrencide eleştirel düşünme becerilerinin inşa edilmesini sağlayacaktır (s:30).

Bilgi ve Medya Teknolojileri Becerileri, içinde yaşadığımız, bilgiye geniş erişim olanakları, teknolojiadaki hızlı ilerlemeler ve artan bir arada çalışma ihtiyacı sebebiyle teknoloji ve medya odaklı bir ortamda yaşayabilmemizi sağlayacak yetkinlikleri içerir (P21 2007). Bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı ve BİT okuryazarlığı bu becerileri ifade etmektedir. Hayatın her alanında bilgiye verimli ve etkili bir şekilde ulaşma, eleştirel ve yetkin bir şekilde değerlendirme ve doğru ve yaratıcı bir şekilde kullanmak elzem bir durumdur. Bu yüzden teknoloji okuyabilmek önemlidir. Bu bağlamda medya okuryazarlığı sözel değil görsel imgelerinde doğru anlamlandırılmasını ve değerlendirilmesini gerektirmektedir (Trilling ve Fadel 2009: 68). Bunun yanında BİT yani bilgi iletişim teknolojileri okuryazarlığı da yetkinlikler arasındadır. Bilgisayar okuryazarlığı, çeşitli amaçlara ulaşmak için bilgiyi elde etmede, üretmede iletişim kurma ve sorun çözmede verileri doğru şekilde kullanma becerisidir (Özçelik ve Tuğluk 2019: 260).

Bu becerilerin kazandırılmasında sanat eğitiminin özel bir yeri vardır. Özellikle son yıllarda yapılan nöroloji alanındaki çalışmalar, beynin çalışma şekilleri incelendiğinde, bireyin görsel, işitsel veya kinestetik süreçleri barındıran faaliyetlerde bulunmasının bilişsel gelişim için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir (Kemp 1990; Lake 1994; Madley 2001; Smilian, 2004; Sousa ve Pilecki 2013; Maneen 2016). Bilişsel alanlarda çalışma yapan araştırmacılardan biri olan, A Whole Mind kitabının yazarı Daniel Pink beynin sağ tarafını aktif olarak kullananların, yaratıcılık ve görsel düşünme becerilerinden dolayı, 21.yy iş dünyasında daha çok ihtiyaç duyulan insan modeli olduğunu tahmin etmektedir. Bu açıdan sanat eğitimi hem bilişsel gelişim hem de 21.yüzyıl becerilerinin birçok basamağı için gerekli olan öğretim yaklaşımlarını içeren bir müfredat alanıdır.

Türkiye’de 21. Yüzyıl Becerilerinin Geliştirilmesi Adına Yapılan Çalışmalar

Ülkemizde de bilgi çağının çağdaş gereksinimleri fark edilmiş ve bu yönde bir takım çalışmalar yapılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı kurumları tarafından yapılan bu çalışmalar geleceğe ışık tutmak amacı ile öğretmen, öğrenci ve yetkili kişiler ile yapılan istişare ve görüşmeler ışığında hazırlanan içeriklerden oluşmaktadır.

21. Yüzyıla Girerken Türk Eğitim Sistemi’nin İhtiyaç Duyduğu Çağdaş Öğretmen Profili Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından 2001 yılında yayınlanmış kapsamlı bir rapordur ve eğitim sektöründeki uzmanlarla yapılan anket çalışmaları ışığında hazırlanmıştır. Aynı zamanda 21.yüzyılda yaşayan bir eğitimci profilini idealize eden tanımlamalar ve eğitim alanında çalışanlara bazı önerileri içermektedir. Çağdaş öğretmenin nasıl olması gerektiği, var olan öğretmenlerin özellikleri ve farklar üzerinde durulmuştur.

2011 yılında EARGED tarafından yapılan, MEB 21. Yüzyıl Öğrenci Profili ise öğrencilerin, öğretmenlerin, yöneticilerin ve uzmanların içinde bulundukları eğitim sistemine ilişkin görüş ve düşünceleri üzerine bir araştırma çalışmasıdır. Bu çalışmada amaç, anket ve görüşmeler ışığında var olan algıyı betimlemek ve bir 21.yüzyıl öğrencisi profili çizmektir.

Ayrıca MEB, 21. Yüzyıl içerisinde çeşitli zamanlarda yapılandırmacı yaklaşımı temel olarak, ihtiyaçlara ilişkin müfredat güncellemeleri ve yenilemeleri yapmıştır. Bu güncellemeler, öğrencilerin bireysel, sosyal, okul veya gelecekteki iş yaşamlarında ihtiyaç duyacaklarına inanılan yeterliliklerin geliştirilmesi üzerine planlanmıştır. Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi, (2008), Fatih Projesi (2012), Milli Eğitim Kalite Çerçevesi (2014), Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (2016) ve 2023 Eğitim Vizyon Belgesi (2018) gibi müfredat gelişimine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bunların ortak amacı, ülkemiz fertlerinin en iyi ve en donanımlı şekilde eğitim almaları, ekonomik ve teknolojik alanlarda rekabet içinde olan dünyada tutunma, var olma, uyum sağlama hatta bir adım öne çıkmak için gerekli olan donanım ve becerileri temin etmektir. En son 2018 yılında yayımlanan MEB Öğretim Programları içerisindeki yeterlilik ve beceriler sekiz başlık altında ifade edilmiştir; Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde belirlenmiş bu anahtar yetkinlikler, öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; bireysel, sosyal, okul ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri içeriklerden oluşmaktadır. Amaç, bu gerekli görülen becerilerin bütünleştiği bilgi ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. İfade edilen başlıklar Tablo 5’de sunulmuştur.

MEB 2018 MÜFREDAT YETKİNLİKLERİ
1) Anadilde iletişim
2) Yabancı dillerde iletişim
3) Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler
4) Dijital yetkinlik
5) Öğrenmeyi öğrenme
6) Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler
7) İnisiyatif alma ve girişimcilik
8) Kültürel farkındalık ve ifade

Tablo 5: MEB Müfredat Yetkinlikleri

Tablo 5’deki bu başlıklardan da anlaşıldığı gibi amaç, öğrencilerin yeni dünya düzeninde bilgisi, farkındalığı, zihinsel ve sosyal becerileri ile var olmasına destek olmaktır. MEB (2019)’in 2023 Eğitim Vizyonu raporunda 21.yüzyılda eğitim sadece okulla sınırlı olmadığı, sınıf, okul, ev, medya, sokak öğrenmenin çeşitli şekillerde vuku bulduğu ortamlar olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca ezberi aktarma devrinin sona ermesinin yeni bir eğitim ve okul teorisine ihtiyaç oluşturduğu ifade edilmiştir. “Bugünden başlayarak, 21. Yüzyıl Talim ve Terbiye Modelimiz ile 2023 Eğitim Vizyonu’nun temel hedefi, ahlak telakkisine dayalı ve insanı merkeze konumlandıran bir varlık ve bilgi anlayışını yeşertmektir.” Sözlerinin yer aldığı rapor, bireye yüklediği önemi de belirtmektedir. Zira bir bireyin doğru yetişmesi bir toplumun kalkınmasına etki edecek nitelikte olduğu düşüncesi ile hareket edilen toplumlarda eğitim alanına çok özen gösterilmektedir. Çünkü bilindiği üzere rekabetçi dünya dengelerinde ağırlığını koruyabilmek doğru donanımlara sahip olmayı gerektirir.

Sanat Eğitimi Ve 21.Yüzyıl Becerileri

Sanat temel eğitimin bir parçasıdır. 21.yüzyıl eğitimi içinde sanat eğitiminin mutlaka yer alması gerektiği savunulmaktadır. Burada sanat eğitiminin amacı profesyonel sanatçı yetiştirmekten ziyade, sanatın temel gerçeklerini öğretmektir. Sanat, yaratıcılığın en rahat geliştirilebileceği zemindir. Hem yaratıcılığın gelişmesi hem de hayal gücü ve kendini ifade etme biçimlerinin şekillenmesi açısından önemli bir eğitim alanıdır (Kennedy Center, 2020). 21.yüzyılda bireyden istenen özelliklerin ve becerilerin çoğunu geliştirmenin bir yolu, öğrencileri aktif olarak sanatla meşgul etmektir. Sanatla meşgul olmanın yaratıcılığı geliştirmeye yönelik faydasının yanında, sanatın 21. yüzyıl becerilerinden işbirliği içinde çalışma, eleştirel düşünebilme, medya okuryazarlığı ve iletişim kurabilme gibi diğer alanlarda da bireyin kendini geliştirmesine zemin oluşturacak özellikleri vardır.

Sanat eğitimi öğrencide 21. Yüzyıl Becerilerini geliştirmek amacıyla kullanılabilecek en dikkat çekici ve en etkili yollardan biridir. Hem kişisel hem de profesyonel başarı için, öğrenciler medya mesajlarını eleştirel olarak yorumlamayı ve kendi fikirlerini sanatsal form aracılığıyla aktarmayı öğrenmelidir. Öğrencilerin sanat yoluyla kendilerini gerçekleştirme ve

ifade etme kapasitesi, onları insan yapan merkezi niteliklerden biridir ve 21. yüzyılda başarı için bir temel oluşturur.

Sistematize edilebilen, algoritmaya dönüştürülebilen hedef odaklı eğitim, öğrencide istenilen becerileri geliştirmek için yeterli ve uygun değildir. Önemli olan süreci etkili, verimli ve öğrencinin de motivasyonu yüksek bir şekilde aktif olarak içinde bulunabileceği uygulamalar yolu ile tamamlamaktır. Motivasyonu sağlamanın ve sürdürmenin en etkili yollarından biri de sanattır. Çocuklara büyük problemleri çözme görevleri vererek yüklenmek ve strese sokmak yerine; onlara problemi anlama, onu kavrama ve çözme öğrenmesi gerekir. Sanatsal süreçler bu rahatlığı ve çözüm odaklı düşünme imkânını öğrenciye verir.

Her dönemin ihtiyaçlarına göre eğitim sistemleri de şekillenmektedir. Örneğin bir dönemin ihtiyaçlarını karşılamak üzere köy enstitüleri kurulmuştu. O dönemin içinde bulunduğu şartlara cevap verebilecek en muazzam yapılanmaydı. Şu anda ise bilgi çağında yaşıyor olmamızın, bilgiyi de yüksek oranda dijital platformlardan sağlamak durumunda olmamızın bir gereği olarak dijital okuryazarlık kavramı ortaya çıkmaktadır. Eğitim yapılanmaları da, daha ziyade bu platformlara aktarılmıştır. Bunun yanında geniş düşünme becerisini ve yaratıcılığı eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak gören STEM ve STEAM eğitim yaklaşımları ön plana çıkmıştır. Bu dönüşümlerin hepsi aslında tek bir odakta toplanmıştır; “gerçek yaşam problemlerine çözüm bulma”. Bu da öğrenciye adeta bir AR-GE çalışanı vasfı kazandırmaktadır. Sanat konuları ve müfredat alanları doğal olarak birbirlerini tamamlamakta ve bilgilendirmektedir. Böylece sınıfta daha fazla anlayış, yenilik ve uyumlu bir eğitim sağlanmakta, öğrencilere yeni ve yaratıcı problem çözme, veri görüntüleme, icat etme ve farklı alanlar arasında bağlantı kurma yollarını keşfetmeleri için araçlar ve yöntemler sunulmaktadır.

Örneğin, 21.yüzyıl becerilerinden biri olan iletişim alanını güçlendirme açısından sanatın teknolojik yönü uygun bir materyal olarak görülebilir. Sanatın bir 21. Yüzyıl Dünyasında iletişim kurmadaki değeri oldukça büyüktür. Çünkü bugün akıllı telefonların ara yüzlerinden, günümüzün yarısından çoğunu onunla göz teması halinde geçirdiğimiz birçok mobil aplikasyonuna görsel tasarımları, estetik ve yaratımcı özellikleri bakımından sanat eğitimi almayı gerektirir. Bununla beraber günlük yaşamımızı donatan bu görseller sanatsal uygulamalar için birer araç olarak kabul edilebilir. Bu sayede yaratıcı düşünce, problem odaklı düşünme becerisi ve estetik bakış açısı geliştirilebilir. 21. yüzyılın temel becerisi olan yaratıcı olma yeteneği sanata özgüdür ve sanat eğitimi yoluyla öğrenilen temel süreçlerden biridir. Yaratıcı süreçler, 21.yüzyıl becerilerinden problem çözme basamağına olumlu katkı sağlayacak niteliktedir. Biraz daha açmak gerekirse, sanatsal üretim süreçleri her zaman baştaki planlamaya uygun gitmeyebilir veya yolda pürüzlerle karşılaşılabilir. Ancak çözüm odaklı düşünme, ortaklarla işbirliği kurabilme veya içinde bulunulan duruma adapte olup onu aşma çabası gösterebilme, böyle süreçlerde deneyimlenebilecek durumlardır.

Bütünleştirici bir yaratıcı süreç modeli olarak sanat derslerinde tasarım odaklı düşünme, öğrencileri duygudaşlık, işbirliği, iletişim becerileri ve daha karmaşık düşünme ile yaratıcı ve pratik problem çözmenin bilişsel dengesini uygulamaya yönlendirebilir. Her seviyedeki sanat dersi içeriği, tasarım odaklı düşünmeyi 21. yüzyıl eğitiminde ilerici pedagojiyi geliştirecek, estetik, sorgulamaya dayalı bir süreç olarak görebilir (Vanada 2014: 31). 21.yüzyıl sanat eğitiminde, aklın daha dengeli ve eşitlikçi ifadelerini kucaklayan yeni öğretme ve öğrenme paradigmalarına ihtiyaç vardır (Vanada 2014: 23). Winner ve Hetland (2007), bu konudaki görüşlerini şu şekilde belirtmektedir;

Hızla değişen bir dünyada yaşayan öğrenciler için sanat, hayati görme, hayal etme, icat etme ve düşünme biçimlerini öğretir. Öğrencilerden beklentimiz sabit ve ezber gerçekleri hatırlamaları ise, bugün eğittiğimiz çocuklar, kendilerini herhangi bir zamanda karşılaşacakları küresel ısınma, terörizm ve pandemi gibi sorunlarla başa çıkmak için yetersiz bulacaklar.... Bununla birlikte, sanat eğitimi almış olanlar, yeni fırsatları nasıl görebilecekleri, hatalardan nasıl öğrenebilecekleri ve çözümleri nasıl tasarlayabilecekleri gibi gelecekte en çok ihtiyaç duyulan konularda cevaplara daha kolay ulaşacaklar. (Winner and Hetland, 2007)

21. yüzyıla alışmak, sanatçıları ve sanat eğitimcilerini giderek görselleşen dünyamızı eleştirel ve taze gözlerle keşfetmeye zorlamıştır. Okul öncesi dönemden lisansüstü seviyeye kadar tüm öğrenciler, görsel okuryazarlık da dahil olmak üzere çeşitli okuryazarlık biçimlerine dayanan 21. yüzyıl becerilerine giderek daha çok ihtiyaç duymaktadırlar, bu da görsel okuryazarlık, yani okuma ve yazmanın kelimeler için ne anlama geldiğini imgelemektir (Burmark, 2002). Edindiğimiz bilgilerin yüzde doksanını görsel yolla sağladığımızı iddia eden araştırmacılar (Jansen, 2001), çağdaş kültürümüz hızla, insanın anlık görsellere hızlı ve evrensel olarak iletişim kurma kapasitesine daha bağımlı hale geldiğini ifade etmektedir (Metros, 2008; Aktaran: Sandell, 2009, s.288).

Sandell (2003)'e göre sanatsal üretim görsel kavramları kodlamalarına ve toplumun giderek karmaşılaşan görsel dünyasına nüfuz eden imajlarına, fikirlerine ve medyasına yanıt vererek anlamın kodunu çözmelerine olanak tanıyan yetenekleri geliştirmektedir. Bu bağlamda, öğrencilerin disiplinli, sentezleyebilen, yaratıcı, saygılı ve etik olabilen, farklı disiplinlerden fikirleri entegre etme kapasitesi ve bu farklılıkları takdir eden kültürlü bir zihne sahip olmaları yeni bilişsel yeteneklere hakim olmalarını gerektirecektir (Sandell 2009: 289). Pink (2005), "Bir resim bin kelimeye bedelse, bir metafor bin resme bedeldir "(s. 50) sözleri ile görsel öğrenmenin önemine vurgu yaparak bu fikre destek vermektedir. Ayrıca Pink, yeni yüzyılın talep ettiği yepyeni bir zihin geliştirmek için, günümüz öğrencilerinin altı yeni duyuyu kullanmaları gerekeceğini belirtmektedir: tasarım, hikâye, uyum, duygudaşlık, oyun ve mana.

- Hikâye (ilgi çekici anlatım yoluyla etkili bir şekilde iletişim kurma)
- Uyum (fikirleri sentezleme, büyük resmi görme ve parçaların birbirine nasıl uyduğunu görme)
- Duygudaşlık (dünyayı başkalarının gördüğü gibi görmek)
- Oyun (problem çözme ve yaratıcı düşünme ile yaratıcı bir şekilde meşgul olma)
- Anlam (ortaya çıkarmak, bir amaç duygusu bulmak ve üst düzey düşünme becerilerine ve dönüşüme yönelik bilinçli seçimler yapmak)

Öğrenciler için tasarım odaklı düşünme, hem tümevarımlı hem de tümdengelimli akıl yürütme ile birlikte sezgi, fikir oluşturma ve beyin fırtınası yoluyla konsept geliştirme, işbirliği oluşturma, risk alma ve empati kurma becerilerini geliştirir. (Kolko 2010; Vanada 2014: 24). Tasarım odaklı düşünme, öğrencilerin başarısızlığı bir deneyim ve daha iyisini yapmak için bir fırsat olarak görmeyi öğrenmesini sağladığı için pes etme olasılıklarını düşürecektir (s.28). Sanatsal üretim, merak, hayal gücü, yaratıcılık ve değerlendirme becerilerini geliştiren çalışma alışkanlıklarını teşvik ettiği için Partnership for 21st Century Learning (P21) tarafından da desteklenmektedir. P21, ayrıca yaratıcılık ve inovasyonu farklı alanlar arasında değiş tokuş yapılabilen ürünler olarak görmekle birlikte çalışmalardaki özgünlüğü gösterme becerisi olarak tanımlamaktadır. Logsdon (2013) P21 21.yüzyıl becerilerinin sanat eğitimi ile bağlantılı olduğu durumlarda, iletişim, eleştirel düşünme, problem çözme, esneklik ve adaptasyon gibi birçok alanla uyumlu olduğunu ifade etmiştir (s.55). Başka bir deyişle, sanat eğitimi, doğası gereği

disiplinin diline ve süreçlerine, değişen bağlamlara açıklık ve eleştirel geribildirim kabul etme istekliliği gibi becerilerden çok alışkanlıkların geliştirilmesini gerektiren işlere ilişkin sorgulamayı gerektirir.

21.Yüzyıl Becerilerini Geliştirme Faaliyetleri

21.yüzyıl becerilerinin eğitim programlarında yerini alması ve her bireye ulaştırılması hedefiyle dünyada özellikle batıda birçok girişimde bulunulmuştur. Amerika’da uzun zamandır sanatın 21.yy becerilerinin geliştirilmesi ve bilginin uzun süreli hafızada kalması noktasında fayda sağladığını kanıtlayan araştırmalar yapılmaktadır. Ulusal Sanat Eğitimcileri Birliği (NAEA) her yıl genel ve yerel standartlar belirleyerek sanat eğitiminin içeriğini düzenler. Okullarda verilen sanat eğitiminin dışında çeşitli kuruluşlar da projeler kapsamında oluşumlara gitmişlerdir. Bu projeler okul dışı uygulanan müfredatlar olarak da düşünülebilir.

Bu projelerden biri de “Young Audiences Arts for Learning” dir. Bu oluşumun misyonunu; “Gençlere ilham vermek ve sanat yoluyla öğrenimlerini genişletmek” olarak ifade etmektedir. 1952 yılında kurulan Young Audiences for Learning (YA), ülkenin en büyük eğitim-sanat öğrenim ağı olduğunu ve her yıl ülke genelinde 7.000’den fazla okulda ve toplum merkezinde 5 milyondan fazla çocuk ve gençle hizmet verdiğini ifade etmektedir. Bu ağ, her biri yerel düzeyde sanatla bütünleşik programlama ve eğitimdeki sanat politikaları ve uygulamalarını etkilemeye adanmış 30 farklı katılımcıdan oluşur. Y.A., müfredat alanları arasında ortak bir dil oluşturan öğrenme becerilerini büyütüp geliştirirken öğrencilerde akademik ve sanatsal başarıyı arttıran derin bir sanat anlayışı oluşturmak için çok kıymetli sanatçı-eğitimcileri sınıf öğretmenleri ile bir araya getirir (Arts For Learning 2019).

Y.A. iş sektörleri göz önüne alındığında 21. Yüzyıl becerilerinin kapsamlı bir biçimde kazandırıldığı sanat formunun en iyi örneği olarak video oyunu tasarımı işaret etmektedir. Video oyunu tasarımının, teknolojik okuryazarlıktan, çevre okuryazarlığı, kültürler arası beceriler ve hatta ekonomik beceriler gibi daha az anlaşılır olan birçok farklı beceriye sahip olabilen oldukça esnek bir sanatsal disiplin olduğunu belirtmektedir. Y.A. ile ortaklık içinde olan çeşitli eğitim ve teknoloji kurumları öğrencilerin gerçek yaşam sorunlarını ele alan tamamen işlevsel, etkileşimli dijital oyunlar tasarlama ve yaratmalarına olanak sağlamak için sanat, bilim ve teknolojiyi birleştiren ulusal bir “Sürükleyici Oyun Tasarımı” Girişimi başlatacağını söylemektedir.

Y.A. 21.yüzyıl becerilerinin eksiksiz bir şekilde öğrenilmesi için, sanatın yaratıcılığını ve disiplinini sanat dışı müfredat hedefleriyle harmanlayan yenilikçi, araştırmaya dayalı bir okuryazarlık programı olan Çevrimiçi Sanat Eğitimi Müfredatı’nı oluşturmuştur. YA program personelinin eğitim alan bir sınıf öğretmeni tarafından verilen A4L atölyeleri belirli bir sanat formuna (tiyatro, görsel sanatlar, müzik veya dans) odaklanmaktadır. Sanat entegrasyonunun en değerli faydalarından biri, öğrencileri doğal olarak disiplinler arası bağlantılar kurmaya teşvik etmesi, daha keyifli ve sonuçta daha verimli bir öğrenme ortamına izin vermesi olarak görülmektedir (21st Century Skills for a Globalized World 2019).

İfade edilen projelerden bir diğeri ise; “Art in Action” olarak bilinen Eylemde Sanat projesidir. “Art in Action” (Eylemde Sanat) projesinin sahibi bir öğretmen olan Judy Sleeth’dir. Kendi çocuğunun okul öncesi eğitime başladığı yıllarda sınıf içi etkinliklerde sanat derslerinin olmadığını fark edince, harekete geçmiş ve kendi oluşturduğu sanat müfredatlarını bu okula sunmuştur. Yazdığı müfredatlar uygulanmaya başlayınca bu hareketi eyalet geneline yaymaya

karar verip, Kaliforniya'daki okulların sanat eğitiminden yoksun müfredatlarına bir cevap olarak 1982'de, 13 öneri içeriği ile "Art in Action" ı kurmuştur. Bu tür sanat programlarına duyulan ihtiyaç artmaya devam ettikçe, program bölge okullarında duyulmaya başlamış ve 1999 yılında Art in Action, 501 (c) (3) "kar amacı gütmeyen bir kuruluş" sıfatıyla ülke genelindeki okul toplulukları için paha biçilmez bir kaynak haline gelmiştir.

Art in Action, öğrencilere yaratıcılık, eleştirel düşünme, kendini ifade etme ve problem çözme becerilerini geliştirme imkânı veren sanat müfredatı, materyalleri ve eğitimi sağlamaktadır. Uygulamalı öğrenme sayesinde öğrenciler sanat ve sanat teknikleri, kültürel anlayış, teknoloji ve daha pek çok konuda bilgilerini genişletirler. Böylece her öğrencinin başarılı olması ve geleceğin işlerine hazırlanmak için ihtiyaç duydukları becerilere sahip olması hedeflenmektedir. Art in Action Programı yüksek kaliteli, kapsamlı bir K – 8 (İlk 8 yıllık eğitim) görsel sanatlar müfredatı sunar. Öğrenciler, dünyanın dört bir yanındaki kültürlerden sanat eserlerini görerek, sanat terminolojisi ve kavramlarını kullanarak sanata nasıl bakılacağını ve özgün eserlerini oluşturarak kendilerini nasıl ifade edeceklerini öğrenirler (Art in Action 2020).

Eğitim sınıfları ve çevrimiçi kaynaklar tarafından desteklenen, 9 program düzeyinde kavramları tanıtan ve pekiştiren müfredat, öğrencilere çizim, boyama ve heykel tekniklerinde sağlam bir temel sağlar. Çok yönlü dersler öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini, yaratıcılığını, görsel okuryazarlık becerilerini, benlik saygısını ve diğer kültürleri tanıyıp onlara saygı duymasını sağlar. Çevrimiçi dersler öğretmenlere taleplerine göre, animasyonlu açıklamalar ve ayrıntılı, kullanımı kolay talimatlarla sunulur. 9 program seviyesinin her birinde 12 aşamalı, yaş aralıklarına uygun ders bulunmaktadır. Her ders, öğrencilerin çeşitli sanat eserlerini dikkatle gözlemlemelerine, analiz etmelerine, fikirlerini kanıtlarla desteklemelerine ve başkalarının fikirlerini dinlemelerine yardımcı olmak için tasarlanmış açık uçlu tartışma sorularını içerir.

Öğrenciler kendi eserlerini oluşturmak üzere öğrendiklerini uygulayarak görsel olarak kendilerini ifade ederler. Bu esnek program, sınıf öğretmeni veya eğitimci ebeveynler tarafından öğretilir. Tüm dersler "Amerikan Ulusal Görsel Sanatlar Standartları" (NAEA) ile uyumludur ve diğer temel alan dersleri (matematik, fen bilimleri, edebiyat) ile kolayca entegre edilebilir özelliklere sahiptir (Art in Action 2020).

Sanatla ilgilenirken çocukların nasıl heyecanlı, eğlenceli ve enerji dolu olduğunu gözlemleyen herkes, sanatın çocukları nasıl etkilediğine ve genel gelişimlerine nasıl katkıda bulunduğuna şahitlik edebilir. Her sanat disiplini kendine has bilgi, beceri ve süreçlere sahip olsa da, genel olarak sanatların ortak nitelikleri vardır. Bu nitelikler kaliteli bir yüksek eğitim ve iş yaşamı için sanat eğitimi yapılandırır (Sabol ve Schmid 2010: 2). Öğrencilerin geleceğe hazırlanmasından endişe duyan toplumun önde gelen isimleri ve eğitim politikasında söz sahibi olanlar, önemli bir 21.yüzyıl becerisi olan yaratıcılığın sanata özgü olduğunu ve sanat eğitimi yoluyla öğrenilen temel süreçlerden biri olduğunu bildirmişlerdir (Pink 2015; Friedman 2007; Farrar, Straus and Giroux 2007; The College Board 2008).

Partnership For 21st Skills hazırladığı bazı ders içerikleri ile sanatın merak, hayal gücü, yaratıcılık ve değerlendirme becerilerini geliştiren çalışma alışkanlıklarını nasıl verebileceğini göstermiştir. Sabol ve Schmid (2010) 21.yüzyıl becerilerini kazanmanın öğrencilerin belirsizliğe tahammülünü arttıracığını, yeni olasılıkları daha rahat keşfedebileceklerini, kendi düşüncelerini

ve duygularını ifade edip ve başkalarının bakış açılarını daha rahat anlayabileceğini iddia etmektedir.

Günümüzün birbirine bağlı dünyasında iletişim, multimedya giderek daha fazla vurgulanmaktadır ve sanat medyadır. Hem kişisel hem de profesyonel başarı için, öğrenciler bu nedenle medya mesajlarını eleştirel bir şekilde yorumlamayı ve kendi fikirlerini sanatsal biçim aracılığıyla aktarmayı öğrenmelidir. Öğrencilerin sanat yoluyla kendilerini yaratma ve ifade etme kapasitesi, onları insan yapan temel niteliklerden biridir ve 21. yüzyılda başarının temelidir (Sabol ve Schmid 2010:3).

Uzun haftalar boyunca, eğitimciler, politikacılar ve birçok eğitim gönüllüsü ile yapılan araştırma ve geliştirme çalışmaları sonucunda belirli seviyelerdeki öğrenciler için farklı sanat alanlarına ilişkin eğitim içeriklerine dair 21.yüzyıl becerileri ile ilişkilendirilen çalışma örnekleri 2010 yılında Sabol ve Schmid'in yayınladığı "21st Century Skills Map" isimli çalışmalarında yayınlanmıştır (2010). Analiz edilen bu örneklerden görsel sanatlar dersi ile ilgili olanlar değerlendirilerek çalışmamızda sunulmuştur. Bu bağlamda; eleştirel düşünme, yaratıcılık, iletişim, yenilik, medya okuryazarlığı, inisiyatif alma ve özyönetim, hesap verilebilirlik ve üretkenlik, sosyal ve kültürel beceriler, liderlik ve sorumluluk konuları ile ilgili örnekler temel alınarak örnekler sınırlandırılmıştır.

Sanat Eğitiminin 21.Yüzyıl Becerilerini Kazandırmasına İlişkin Örnek Ders İçerikleri

Eleştirel düşünme ve problem çözme	
Öğrenciler eleştirel düşünmek, düşüncelerini ifade etmek ve sorunları hem geleneksel hem de yenilikçi yollarla çözmek için çeşitli akıl yürütmeler kullanırlar	
HEDEF <ul style="list-style-type: none">• Akıl yürütme• Karmaşık seçimler yapma ve kararlar verme• Sistemler arasındaki ara bağlantıları anlama• Çeşitli bakış açılarını netleştiren ve daha iyi çözümlere yol açan önemli soruları belirleme ve sorma• Sorunları çözmek ve soruları cevaplamak için bilgileri çerçeveleme, analiz etme ve sentezleme	12. sınıf <p>Öğrenciler, kendileri ve akranları tarafından oluşturulan ve belirli bir sanatsal problemle ilgilenen çok sayıda sanat eserini görür ve eleştirirler. Öğrenciler, karşılıklı olarak mutabık kalınan kriterleri (sanat ve tasarım unsurları ve ilkeleri, konu, teknik, stil, vb.) kullanarak sanat eserlerini tanımlar, analiz eder, yorumlar ve bilgiye dayalı yargılarda bulunurlar.</p>

İletişim	
Öğrenciler, kendi fikirlerini iletmek ve başkalarının fikirlerini yorumlamak için teknolojiler de dahil olmak üzere çeşitli sanatsal medya aracılığıyla çeşitli bağlamlarda iletişim kurarlar.	
HEDEF <ul style="list-style-type: none"> Düşünce ve fikirleri konuşma ve yazma yoluyla açık ve etkili bir şekilde ifade etmek 	8.sınıf <p>Öğrenciler profesyonel sanatçıların belli başlı duyguları (üzüntü, neşe, heyecan vb.) yapıtları aracılığıyla izleyici/dinleyiciye nasıl aktardıklarını inceler. Duyguları iletirken kullandıkları, fikirler, temalar ve konseptler gibi araçları analiz eder ve karşılaştırırlar. Bu karşılaştırma oyun yazarlığı, müzik besteciliği, ressamlık gibi alanlardaki üretimlerin ifadelerinin karşılaştırmasıdır.</p>
Yaratıcılık	
Öğrenciler, kişisel olarak anlamlı ürünlere dönüşecek yaratıcı fikirler üretmek, değerlendirmek ve seçmek için çeşitli kaynaklar kullanırlar.	
HEDEF <ul style="list-style-type: none"> Çalışmalarında özgünlük ve yaratıcılıklarını gösterirler Farklı ve yeni perspektiflere açık ve saygılı olmak 	4.sınıf <p>Öğrenciler, farklı sanatçıların yaşamlarıyla ve kendi çevrelerindeki dünyayla ilgili çalışmalarını nasıl oluşturduklarını anlamak için sanat eserlerini araştırır. Öğrenciler, her sanatçının yaratıcılığını yansıtan ayırt edici özellikleri belirlemek için çalışmalarını analiz ederler. Daha sonra bilinen bir çalışmayı tekrar oluşturmak için (röprodüksiyon) kullanabilecekleri çeşitli yaklaşımları keşfetmek adına birkaç eskiz çizerler. Son olarak kendi fikirlerini de işin içine katarak, o orijinal çalışmayı kendilerince yeniden yorumlarlar.</p>

Yenilik	
Öğrenciler yeni süreçleri araştırır, yaratıcı fikirler uygular ve yeni görsel ve sahne sanatları eserlerini yaratmak ve yeniden yorumlamak için geleneksel fikirleri tekrar ziyaret ederler.	
HEDEF <ul style="list-style-type: none"> Yeni fikirler ve diğerleri arasında iletişim kurar onları uygular ve geliştirmek İnovasyonun gerçekleştiği alana somut ve yararlı bir katkıda bulunmak için yaratıcı fikirler üzerinde hareket etmek 	8.sınıf <p>Öğrenciler, mevcut bir çizgi romanı seçerek ve farklı bakış açılarını içeren animasyon veya yazılımlar kullanarak hikâyeye alternatif sonlar oluşturmak için küçük gruplar halinde çalışırlar. Oluşturdukları farklı sonları neden-sonuç ilişkisini kurarak anlatırlar.</p>

Medya Okuryazarlığı	
Öğrenciler, mesajların nasıl ve neden oluşturulduğunu ve yorumlandığını ve medyanın kültürü, inançları ve davranışları nasıl etkilediğini anlamak için medyayı analiz eder ve kullanırlar	
HEDEF <ul style="list-style-type: none"> • Medya mesajlarının nasıl, hangi amaçlarla ve hangi araçları, özellikleri ve kuralları kullanarak oluşturulduğunu anlamak • Bireylerin mesajları nasıl farklı şekilde yorumladıklarını, değerlerin ve bakış açılarının nasıl etkilediğini veya dışlandığını ve medyanın inançları ve davranışları nasıl etkileyebileceğini incelemek • Bilgiye erişim ve kullanımla ilgili etik / yasal konular hakkında temel bir anlayışa sahip olmak 	12.sınıf <p>Öğrenciler, medyanın izleyicinin çevre bilinci, toplu taşıma veya ekonomi gibi seçtikleri sosyal bir konu hakkındaki algısını etkileyecek bir reklam veya Web sayfası üretmek için mevcut teknolojileri kullanır.</p>

İnisiyatif Alma ve Öz-yönetim	
Öğrenciler, sürekli gelişmek için hedeflerini ve zamanlarını bağımsız olarak yöneten motive, öz-yönetimli ve düşünceli bireyler olacaklar.	
HEDEF <ul style="list-style-type: none"> • Kişinin kendi anlama ve öğrenme ihtiyaçlarını izlemesi • Kişinin kendi öğrenimini ve uzmanlık kazanma fırsatlarını keşfetmek ve genişletmek için temel becerini keşfetmesi • Zamanı verimli kullanmak ve iş yükünü yönetmek • Doğrudan gözetim olmadan görevleri tanımlama, sıralama ve tamamlama • Beceri seviyelerini profesyonel bir düzeye iletirmek için inisiyatif göstermek • Yaşam boyu sürecek bir süreç olarak öğrenmeye bağlılık göstermek 	12.sınıf <p>Öğrenciler mobilyacılık, çömlekçilik veya kuyumculuk bir zanaat ortamı belirler ve web tabanlı araştırma yoluyla bu ortamla çalışmanın tekniklerini, sıralarını ve özelliklerini öğrenirler.</p> <p>Öğrenciler öğrendiklerini ve ustalaştıkları becerileri göstermek için özel bir proje geliştirirler.</p> <p>Bunu yapmak için, sanat unsurları ve tasarım ilkeleri hakkındaki bilgilerini, dekoratif veya işlevsel kullanım için gereklilikleri ve iyi zanaat tasarımıyla ilgili teknik becerileri kullanırlar.</p>

Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik	
Öğrenciler hedefler koyacak, sorumluluğu kabul edecek ve çalışmalarını yüksek mükemmellik ve hesap verebilirlik standartlarını karşılayacak şekilde geliştireceklerdir.	
HEDEF <ul style="list-style-type: none"> • Uzmanlıkla tamamlanmış çalışmalarını zamanında teslim etmek için uygun standartları ve hedefleri belirlemek ve karşılamak • Çalışkanlık ve olumlu bir iş ahlakı sergilemek (örneğin, dakik ve güvenilir olmak) 	4.sınıf <p>Öğrenciler, yaratıcı problem çözme süreçlerinin (bilgi bulma, fikir bulma, problem bulma, çözüm bulma ve kabul etme), sonuçlarını göstermek için kullandıkları araçları ve kişisel ifadelerini sundukları, organize edilmiş, kişisel çalışmaların dijital veya web tabanlı bir süreç portföyü geliştirirler.</p>

Sosyal ve Kültürel Beceriler	
Öğrenciler, çalışmalarındaki orijinalliği ve kaliteyi artırmak için sosyal ve kültürel açıdan farklı ekiplerle veya içeriklerle saygılı ve etkili bir şekilde çalışırlar.	
HEDEF <ul style="list-style-type: none">• Başkalarıyla uygun ve üretken bir şekilde çalışmak• Uygun olduğunda grupların kolektif zekasından yararlanma• İnovasyonu ve iş kalitesini artırmak için kültürel farklılıkları birleştirmek ve farklı bakış açıları kullanmak	4.sınıf <p>Öğrenciler, ortak bir tema etrafında heykeller oluşturmak için fikirlerini paylaşmak için başka bir ülkedeki bir sınıfla web üzerinden bağlantı kurarlar. Öğrenciler farklı kültürlerden öğrendiklerini, temadan kopmadan ürettikleri eserlerine yansıtırlar.</p>

Liderlik ve sorumluluk	
Öğrenciler, diğer insanlara ilham vermek için sanattan yararlanır, daha geniş topluluğa menfaat sağlayan sorunları çözmek için ekip üyelerinin becerilerini kişilerarası farkındalık, dürüstlük ve etik liderlik yoluyla en iyi hale getirir.	
HEDEF <ul style="list-style-type: none">• Başkalarını etkilemek ve bir hedefe doğru yönlendirmek için kişilerarası ve problem çözme becerilerini kullanma• Ortak bir hedefe ulaşmak için başkalarının güçlü yönlerinden yararlanmak• Dürüstlük ve etik davranış sergilemek• İçinde bulunduğu toplumun çıkarı yönünde sorumlu davranma	8.sınıf <p>Öğrenciler, yaşadıkları topluluklarda liderlik ve hizmeti tasvir eden bir kamusal sanat çalışması (örneğin, bir duvar resmi) planlamak, tasarlamak ve yapmak için bir ekip olarak çalışırlar. Örneğin tanınmış bir lider figürü çalışmanın merkezinde tasvir edilebilir.</p>

Sanat, okul temelli öğrenmede her çocuğun modern dünyayı anlaması için gerekli olan temalara bağlantılar sağlamak için benzersiz bir şekilde konumlandırılmıştır. Bunun nedeni, tüm insanlarda ortak olan hayal gücünün ve yaratıcı içgüdünün özgürce ifade edilmesiyle gelişen sanatlar, varlığımızın değişen doğasını keşfetmemizi ve bu doğanın zaman, kültür ve mekân bağlamında nasıl hem geliştiğini hem de sabit kaldığını anlamamızı sağlamasıdır (Sabol ve Schmid 2010: 16).

Bunun yanı sıra sanat, küresel farkındalık, finansal okuryazarlık, sivil okuryazarlık, sağlık ve çevre okuryazarlığı gibi alanlarda da bireyin gelişimini etkilemekte ve ilham vermektedir. Örneğin; sanat, öğrencilerin küresel sorunları anlamalarını, farklı kültürleri, dinleri ve yaşam tarzlarını temsil eden bireylerle karşılıklı saygı ruhu ve işbirliği içinde çalışmaları ve diğer dillerdeki düşüncelerini şekillendirenler de dâhil olmak üzere diğer milletleri ve kültürleri anlamaları için fırsatlar ve deneyimler sağlar. Kolektif sanat üretiminden veya başkalarının sanat çalışmalarından gelen farkındalık ve empati, öğrencilerin gerçekten küresel bir bakış açısı geliştirmelerine yardımcı olur. Sivil okuryazarlık açısından bakıldığında ise, sanat eğitimi alan öğrenciler, sanat formlarının (özellikle fikri mülkiyetle ilgili kanunlar) oluşumunu ve performansını etkileyen politika ve yasaların yanı sıra yerel ve küresel meselelerin sanattan nasıl etkilendiğini bilirler (s.17). Daha geniş anlamda, sanat alanındaki öğrenciler, tek başlarına

veya bir grup akranla verimli bir işbirliği içinde sanatsal ürünler oluşturmak için gerekli özdenetim ve sofistike iletişim becerilerini öğrenirler

SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Geçmiş yüzyıllardakilerle kıyaslandığında, günümüzdeki öğrenci profilinin daha teknolojiye meraklı, daha karmaşık ve daha enerjik olduğu görülmektedir. Problemler karşısında inisiyatif almak, zorluklarla başa çıkmak, ilham almak, yaşlıları ile ya da öğretmenleri ile işbirliği içinde olmak ve bireysel olarak fark edilmek onlar için önemli olmaya başlamıştır. Kesen (2019)'e göre bu durumda eğitim sistemimizle 21.yüzyıl becerilerinin hak ettiği şekilde bütünleştirilebilmesi için dengeli ve sağlam bir zemine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu dengede öğretmenler, okul yöneticileri, öğrenciler ve toplum önemli noktalardır. Bu becerilerin anlamının kavranması ve içselleştirilmesi sonuca ulaşmak için elzemdir.

Hamarat (2019), 21.yüzyıldaki değişimlerden söz ederken, eğitimin de bu yüzyılda ekonomik bir faaliyete dönüştüğünden bahsetmektedir. Bunun sebebi olarak okullarda verilen eğitimin mevcut ekonomik sistem içinde bir karşılığının bulunmaması durumunda, bireyin rekabetçi iş dünyasında aktif rol alamayacağını göstermektedir. Sanayi çağı olarak tabir edilen bu çağda birçok meslek önemini kaybedip şekil değiştirirken, henüz adını bile bilmediğimiz mesleklere insan yetiştirme durumunda olduğumuzu ifade eden Hamarat, bu teknolojik dönüşümlerin bir takım gereksinimleri de beraberinde getirdiğini belirtmiştir.

Dönüşüm bireyden başladığı için, eğitim önemli bir konumdur. Günümüzün vizyonu bağlantı kurabilen, bilgiyi dijital ya da organik hangi kaynaktan alırsa alsın onu olduğu gibi kabul etmeyen, araştırıp sorgulayan, sentezleyip yorumlayan bireyleri yetiştirmeyi amaçlamaktadır. 21.yüzyıl becerileri olarak adlandırılan yeterlilik ifadeleri de bu noktada önem kazanmaktadır. Genel anlamıyla 21. yüzyıl becerileri bilgi çağında yaşayan bireylerin etkin ve nitelikli olabilmeleri için taşımaları ve sürekli geliştirmeleri gereken beceri setlerini ifade etmektedir (Hamarat 2019: 8).

Bugünün ve yarının dijital araçları, yeni nesil öğrencilerinin düşünme, öğrenme, iletişim kurma, işbirliği yapma ve yaratma yeteneklerini artırmak için eşi görülmemiş bir güce sahip olmasının yanı sıra sorumluluklar da getirmektedir. Bilgi çağında başarılı olabilmek için geliştirilmesi gereken üst düzey becerileri ve öğrenme eğilimlerini ifade eden 21. yüzyıl becerileri; hem bilgiyi hem de beceriyi içeren, bu iki kavramın harmanlanmasıyla ortaya çıkan becerilerdir (Dede 2009; Aktaran; Boyacı ve Özer 2019: 710).

Hakkında birçok kurum ve kuruluş tarafından yapılan tanımlamalar olsa da, aslında özetlendiğinde 4 temel beceri üzerinde durulmuştur. Bunlar; iletişim, işbirliği, eleştirel düşünme, yaratıcılıktır. Yaptığımız çalışma sanat eğitim i ve 21.yüzyıl becerilerinin ilişkisi ve sanat eğitiminin bu becerilerin kazandırılması noktasındaki etkisini değerlendirmektedir. Doküman analizi, yayınlar, makaleler ve raporların taranması ve analizinden sonra belirtilen beceri alanlarının sanat eğitimi içinde oldukça geniş yer bulduğu tespit edilmiştir. Başta “inovasyon/yaratıcı düşünme” vasfı olmak üzere diğer alanlarda da beceri kazanımı sanat eğitiminin kendine has özellikleri ve doğası gereği öğrenciye yaşattığı deneyimlerdir. Beynin nasıl çalıştığı üzerine yapılmış birçok araştırma, yaratıcılığı tetikleyen sanatsal süreçlerin bilişsel gelişime, bilgiyi uzun süreli hafızada tutmaya destek olduğunu ve bilgiler arasında bağ

kurarak çok yönlü düşünme becerilerini geliştirdiğini ispatlamıştır. Sanatsal üretim süreçlerindeki karşılaşılması muhtemel olası süreçler karşısında öğrencinin inisiyatif olarak çözüm üretme çabasına girmesi problem çözme becerilerini geliştirmektedir. Bunun yanında sanat derslerindeki proje temelli çalışmalar, sanatsal ürünlerin sergilendiği ve eser sahiplerinin izleyiciler karşısında çalışmalarını tanıtıp izah etmesi gibi etkinlikler hem iletişim becerilerini hem de özgüveni geliştirmektedir.

21.yüzyıl becerileri Milli Eğitim sistemimiz tarafından da önemsenmektedir. 2001 yılında yayınlanan “21. Yüzyıla Girerken Türk Eğitim Sistemi’nin İhtiyaç Duyduğu Çağdaş Öğretmen Profili” ve “MEB 21. Yüzyıl Öğrenci Profili” çalışmaları çağdaş gereksinimlere verilen önemi vurgular niteliktedir. Yapılan müfredat planlamaları bu perspektifle şekillendirilmektedir (2023 Eğitim Vizyonu Felsefesi, 2019). Ancak sanat eğitimine verilen önem daha da artabilir. Zira bu becerilerin kazandırılmasında birçok açıdan önemli yere sahiptir.

Bunun dışında çalışmada verilen örnek ders programlarının, ifade edilen becerilere yönelik kazanımlar adına, eğitimciler ve müfredat planlamacıları için yol gösterici nitelikte olduğu düşünülmektedir. Sanatın birçok alanın içeriği bu becerilerin kazandırılmasına hizmet etmektedir. Eğitimde sıradanlıktan kurtulmak ve farklı yaklaşımlar uygulamak öğrenci açısından her zaman çekici olmuştur (Benneyworth, 2019). Eğitim sistemlerinin çocuklara dünyaya farklı bakmayı öğretme yeteneği, Daniel Pink’in ‘A Whole New Mind, Why Right-Brainers Will Rule the Future’, ‘Tamamen Yeni Bir Zihin, Neden Sağ Beyinler Geleceği Yönetecek’ adlı kitabında tartışılır ve neden esnek düşünmemiz ve yeni şeyler denememiz gerektiğinin nedenlerini vurgular. Teknoloji çağında ve etrafımızın görsellerle kuşatılmış olduğunu düşününce, sanatın ilişkili olmadığı bir alan bulmak zorlaşmaktadır. Elimizdeki akıllı telefonlardan, sınıflarda kullanılan tabletlere kadar hepsi bir tasarım ürünü yani yaratıcı süreçlerin sonucudur. Bu da yaratıcılığın eğitimdeki önemini belirtmektedir. Görsel yaratıcılığın yanı sıra yaratıcı problem çözme süreçleri de işin bir parçasıdır. Bu noktada farklı düşünme becerilerini geliştirmek sanat eğitiminin beceri kazandırmadaki konumunu göstermektedir.

Harvard Üniversitesi’nden Marc Hauser, DNA’mızın yüzde 1’inde bulunan ve bizi diğer canlılardan ayıran insan zihninin dört temel özelliği olduğunu iddia etmektedir.

1. Üretken Hesaplama: Sınırlı kaynaktan, sınırsız içerik üretme becerisi. Örneğin Beethoven’ın “Beşinci Senfoni”yi dört notalı temadan oluşturması.
2. Karışık Fikir Kombinasyonu: Farklı bilgi alanlarının birleştirilerek yeni ürünler, ilişkiler, teknikler ve teknolojiler oluşturma becerisi. Örneğin, malzemelerin kimyasını, sıcaklık ve zaman bilgisinin yanı sıra tat, his ve koku ile birleştiren bir tarif.
3. Zihinsel Semboller: Hem gerçek hem de hayali duyuşal deneyimleri karmaşık iletişim sistemlerine kodlama becerisi. Örneğin metafor ve analogi.
4. Soyut Düşünme: Var olmayı hayal etme becerisi.

Bunlara odaklanmak, bizi biz yapan nitelikleri geliştirmektir. Başka bir deyişle, sanatsal olmak insan olmaktır. Sanat, hayatımızın dokusu ve toplumumuzun duvar örgüsü boyunca dokunmuştur. Hayatımızdaki tüm bu sanatsal eserlerin temel bağlayıcısı duygudur - bunlar bizim için önemlidir (Taylor 2011).

ÖNERİLER

İçinde bulunduğumuz reform sürecinde eğitim politikamız öncelikle bu zihniyet dönüşümünü ve ardından gerçek sosyal ve ekonomik ortamlarda gösterilmesi beklenen bu yüzyıl becerilerinin etkinlik temelli kazandırılmasını hedeflerse beklenen 21. yüzyıl insan potansiyeline ulaşılabilir (Hamarat 2018). Bu modelle ders sayıları azaltılmış, öğrencilere ders seçme özgürlüğü, yaparak öğrenme, portfolyo değerlendirme sistemi, sertifika sistemi, etkin rehberlik ve yeni dersler getirilmiştir.

21.yüzyıl becerileri bireye ne kadar erken yaşta kazandırılırsa, onu kullanma kapasitesini arttırması ve sürdürmesi o ölçüde kolay olacaktır. Bu beceri ve yetkinliklerle donatılmış birey de hem çevresi hem de ülkesi için, teknolojik ve ekonomik rekabetin arttığı bu yüzyılda daha faydalı olacaktır. Bu sebeple eğitim programlarında bu becerilerin kazandırılmasına önem verilmesi gerekmektedir.

21.yy becerileri ile ilgili tablo incelendiğinde günümüzde bireylerden etkili bir iletişime sahip olmaları, takım ruhuyla ve işbirliği içinde esnek ve uyumlu çalışmaları, bilgi-medya ve teknoloji okuryazarı olmaları, yaratıcı eleştirel düşünceleri, problem çözmeleri, üretim yapmaları, sosyal ve kültürel yeteneklerini geliştirmeleri, öğrenmeyi öğrenmeleri, öz-düzenleme yapabilmeleri beklendiği anlaşılmaktadır (Kesen 2019). Bu sebeple eğitim öğretim faaliyetleri bu yetkinlikleri bireye kazandırmak üzere şekillendirilmelidir. Etkileşimli, işbirliği ortamı sağlayacak, dijital teknolojiyi büyük oranda kullanabilen, hatta üretebilen öğrenme ortamları yeni yöntem ve yaklaşımlarla işe koşulmalıdır.

Geleceğe yönelik eğitim çalışmalarında, okulların beceri temelli modellere geçişini engelleyen alışkanlık ve politikaları değiştirmek, yeniliklerin maliyeti, sürdürülebilirliği veya ölçeklenebilirliğini destekleyecek esnek eğitim bütçeleri geliştirmek ve değişime direnç gösterilen durumlara karşı, toplumu yönlendirmesi adına okul paydaşlarını bu değişime ilişkin motive etmek eğitim sistemini güçlendirebilir (Kesen 2019). Bunun yanı sıra, öğrenciler meslek seçimine yönlendirilirken daha güncel ve ekonomik rekabet ortamlarında varlığını koruyabilecek alanlara odaklanmak önemlidir. Eğitim yöntemleri tasarlanırken “big data veya yapay zeka” gibi dijital içeriklere yönelmek daha anlamlı olacaktır. Eğitim sisteminde, bu tarz güncelleme ve düzenlemeler yapmak için de belli bir bütçeye ihtiyaç olacağından, yerel yönetimler ve iş dünyasından önemli paydaşlarla görüşmek işe yarayabilir.

Eğitim ortamında yapılan bu değişiklikler ancak doğru bir rehber eşliğinde öğrenciye ulaşabileceği için, bu noktada öğretmenin de yeterliliği ön plana çıkmaktadır. Öğretmen 21. Yüzyıl eğitiminde çoğu zaman bir rehber, bir mentor görevindedir. Bir yol gösterici olarak öğretmen de 21.yüzyıl becerilerine ve öğretme yöntemlerine hâkim olmalıdır. Aslında en çok da bu becerilerin mantığını ve gerekliliğini anlamak önemlidir. Ölçme ve değerlendirme basamağında ise klasik yaklaşımlardan ziyade, süreç ve beceriye odaklanmak daha doğru olabilir.

Bir diğer taraftan bugünün iş dünyası sosyal ağlara bağlı ortamlarda bilgiyi edinme, entegre etme, analiz edebilme ve paylaşma ile ilgili beceri ve yeterliliğe sahip insan gücünü talep etmektedir. Birçok genç ve çocuk için bu becerileri kazanacakları yer okul ortamıdır. Buna göre, hükümetler, gerekli beceri ve yeterlilikleri eğitim hedeflerine dâhil edilmek için, bunları doğru bir şekilde tanımlamak ve kavramsallaştırmak için çaba göstermelidir. Bu süreçte dikkat edilmesi ve önemsenmesi gereken iki husus vardır. Birincisi, toplumdaki ekonomik ve sosyal

kurumların bu sürece dâhil edilmesi gerektiği, ikincisi ise; konunun amacından sapmadan hedefe ulaşması açısından, bahsi geçen becerilerin ve yeterliliklerin özünün anlaşılması ve doğru eğitimle verilmesi gerektiğidir (Ananiadou ve Claro 2009).

21.yüzyıl becerilerini kazanma noktasında sanatın araç olarak kullanılması, sanatçı ve eğitimcilerin okullardaki sanat uzmanları ile birlikte 21.yy eğitim-öğretim içeriğinin eğitim-öğretim paradigmaları ile entegrasyonu için kaynakları zenginleştirmesi bir çözüm olarak görülebilir. Sanatın insanların benzersiz düşünme biçimleriyle olan direkt bağlantısı bu savı güçlendirmektedir. Öğrencilerin sanat yoluyla kendilerini yaratma ve ifade etme kapasitesi, onları insan yapan temel niteliklerden biridir ve 21. yüzyılda başarının temelidir.

KAYNAKLAR

- 21.st Skills (2020), 21st Skills. (<https://www.battelleforkids.org/networks/p21>) Erişim Tarihi: 17.07.2020
- 21st Century Skills for a Globalized World (2019), About Young Audiences Arts for Learning <https://www.youngaudiences.org/why-arts/21st-century-skills-globalized-world> MissionStatement Erişim Tarihi: 12.12.2019.
- Ananiadou, K., & Claro, M. (2009). 21st Century Skills and Competences for New Millennium Learners in OECD Countries. OECD Education Working Papers, No. 41. Paris: OECD Publishing.
- Arkan, A. (2018)i MEB'in 2023 Vizyon Belgesi, Kriter Kasım 2018 / Yıl 3, Sayı 29 <https://kriterdergi.com/ara/mebin-2023-vizyon-belgesi> eRİŞİM tARİHİ: 12.03.2020.
- Art in Action (2020), Art in Action, <https://artinaction.org/about-art-in-action/> Erişim Tarihi: 04.01.2020).
- Arts For Learning (2019), About Young Audiences Arts for Learning <https://www.youngaudiences.org/YAArtsforLearning/MissionStatement> Erişim Tarihi: 12.12.2019.
- Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (2016) <http://tyc.gov.tr/sayfa/avrupa-yeterlilikler-cercevesi-i029990b7-a3e3-4b8e-9d03-a6efd65c2822.html> Erişim Tarihi: 17.04.2020
- Beers, S. Z. (2013). 21st century skills: Preparing students for their future. https://cosee.umaine.edu/files/coseeos/21st_century_skills.pdf Erişim Tarihi: 30.04.2020
- Benneyworth , J. (2018), 21st Century Skills and Arts Education, <https://staracademy.ca/21st-century-skills-and-arts-education/> Erişim Tarihi: 15.01.2020.
- Boyacı, Ş.D. ve Özer, M.G. (2019), Öğrenmenin Geleceği: 21. Yüzyıl Becerileri Perspektifiyle Türkçe Dersi Öğretim Programları, AJESI - Anadolu Journal of Educational Sciences International, 2019; 9(2): 708-738 DOI: 10.18039/ajesi.578170
- Burmark, L. (2002). Visual literacy: Learn to see, see to learn. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

- Cansoy, R. (2018). Uluslararası Çerçevelere Göre 21.Yüzyıl Becerileri ve Eğitim Sisteminde Kazandırılması. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 7 (4), 3112-3134. Retrieved from <http://www.itobiad.com/issue/39481/494286> Erişim Tarihi: 12.02.2020.
- Eryılmaz, S., Uluyol, Ç. (2015), 21. Yüzyıl Becerileri Işığında Fatih Projesi Değerlendirmesi, Gefad / Gujgef 35(2): 209-229.
- Fadel, C. (2015), Redesigning the Curriculum for a 21st Century Education, Center For Curriculum Redesign, The CCR Foundational White Paper. http://curriculumredesign.org/wp-content/uploads/CCR-FoundationalPaper_FINAL.pdf Erişim Tarihi: 25.04.2020.
- Farrar, Straus and Giroux (2007) The Conference Board, Ready to Innovate: Are Educators and Executives Aligned on the Creative Readiness of the U.S. Workforce? (2008);
- Friedman, T.L. (2007) The World Is Flat: A Brief History of the Twenty-First Century and in Hot, Flat, and Crowded, Farrar, Straus and Giroux Yayınevi, ABD.
- Hamarat, E. (2018), 21. Yüzyıl Becerilerinin Eğitimimizle Bütünleştirilmesi, Kriter Eylül 2018 / Yıl 3, Sayı 27 (file:///C:/Users/Lenovo/Desktop/21-yuzyil-becerilerinin-egitimimizle-butunlestirilmesi.html) Erişim Tarihi: 02.06.2020.
- Harari, Y.N. (2018), 21.Yüzyıl İçin 21 Ders (21. Lesson for 21st Century), Kolektif Yayınevi, Çeviren: Selin Sıral, İstanbul.
- Jensen, E. (2001). Arts with the brain in mind. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Kemp, M. (1990). The science of art. New Haven: Yale University Press.
- Kesen, İ. (2019), Yeni Eğitim Dönemine Başlarken Sistem, Kriter Eylül 2019 / Yıl 4, Sayı 38
- Kolko, J. (2010). Abductive thinking and sensemaking: The drivers of design synthesis. Design Issues 26(1), Winter 2010.
- Kotluk, N. ve Kocakaya, S. "21.Yüzyıl Becerilerinin Gelişiminde Dijital Öyküler: Ortaöğretim Öğrencilerinin Görüşlerinin İncelenmesi", Eğitim Ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Mayıs 2015 Cilt:4 Sayı:2, Sayfa:354-363.
- Lake, K. (1994). "Integrated Curriculum". School Improvement Research Series VIII. Northwest Regional Educational Laboratory.
- Logsdon, F.L. (2013), Questioning the Role of "21st-Century Skills" in Arts Education Advocacy Discourse, Music Educators Journal, DOI: 10.1177/0027432113499936 Erişim Tarihi: 18.08.2020
- Maneen, C.A. (2016). A Case Study of Arts Integration Practices in Developing the 21st Century Skills of Critical Thinking, Creativity, Communication, and Collaboration, Yayımlanmış Doktora Tezi, Gardner-Webb University. ProQuest Number: 10119013
- MEB (2001), 21. Yüzyıla Girerken Türk Eğitim Sistemi'nin İhtiyaç Duyduğu Çağ-daş Öğretmen Profili, (Millî Eğitim Basımevi, Ankara.
- MEB (2011), 21. Yüzyıl Öğrenci Profili Raporu, (Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Ankara.

- MEB (2013), Güçlü Yarınlar İçin 2013 Eğitim Vizyonu.
- MEB (2018), FATİH Projesi, MEB, fatihprojesi.meb.gov.tr, Erişim Tarihi: 17.04.2020
- MEB (2018), Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, MEB, oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/11115355_YYRETMENLYK_MESLEY_YE-GE-NEL_YETERL_YKLERY.pdf, (Erişim tarihi: 13.05.2020).
- MEB (2019), 2023 Eğitim Vizyonu Raporu, http://2023vizyonu.meb.gov.tr/doc/2023_EGITIM_VIZYONU.pdf Erişim Tarihi: 21.04.2020
- Medley, R. (2001). Science and the arts: An exciting combination. *Teaching PreK-8*, 31(5), 46-47.
- Özçelik, A.D. ve Tuğluk, M.N. (2019), Eğitimde ve Endüstride 21. Yüzyıl Becerileri, Pegem Yayınevi, 3.baskı, Ankara.
- Partnership for 21st Century Skills. (2007). Framework for 21st century learning. Retrieved from <http://www.p21.org/our-work/p21-framework> Erişim Tarihi: 24.04.2020
- Partnership for 21st Century Skills. (2020). Framework For 21st Century Learning Definitions http://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21_Framework_DefinitionsBKF.pdf Erişim Tarihi: 25.04.2020
- Pink, D. H. (2005). A Whole New Mind: Moving From The Information Age To The Conceptual age. New York: Riverhead Books.
- Resnick, L. (1999). Making America smarter. *Education Week Century Series*, 18(40):38-40.
- Rising Smart Student, (2020) <https://artsedge.kennedy-center.org/families/at-school/all-for-arts-education/raising-smart-art-students> Erişim Tarihi: 26.04.2020
- Sabol, R. ve Schmid, D.W. (2010), 21st Century Skills Map, Partnership for 21st Century Skills. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED519500.pdf> Erişim Tarih: 25.12.2019
- Sandel, R. (2009) Using Form+Theme+Context (FTC) for Rebalancing 21st-century Art Education, *Studies in Art Education*, 50:3, 287-299, DOI: 10.1080/00393541.2009.11518774 Erişim Tarihi:18.02.2020
- Smilian, C.A. (2004), The Impact Of Art Integration As An Intervention To Assist Learners' Visual Perception And Concept Understanding In Elementary Science, Faculty Of The College O F Education, Florida Atlantic University, Florida, ABD.
- Sousa, D.A. ve Pilecki, T. (2013), From STEM to STEAM: Using Brain-Compatible Strategies to Integrate the Arts, Thousand Oaks, CA: SAGE.
- T.C. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (2018), Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi", MYK, www.myk.gov.tr/index.php/en/turkiye-yeterlilikler-cercevesi, Erişim Tarihi: 17.04.2020
- Taylor, B.D. (2020), Arts Education and 21st Skills, https://www.edweek.org/ew/articles/2011/02/02/19taylor_ep.h30.html Erişim Tarihi: 15.01.2020

The College Board, (2008), Arts at the Core: Recommendations for Advancing the State of Arts Education in the 21st Century.

Thomas L. Friedman. The World is Flat: A Brief History of the Twenty-First Century 3d ed. New York.

Trilling, B. ve Fadel, C. (2009), 21st Century Skills: Learning for Life in Our Times, Jossey-Bass A Wiley Imprint Yayınevi, 1.Baskı, ABD.

Vanada, D.I. (2014), Practically Creative: The Role of Design Thinking as an Improved Paradigm for 21st Century Art Education, Techne Series A, 21(2), 21-33, İsviçre.

Winner, E., & Hetland, L. (2000), The arts and academic achievement: What the evidence shows. Double issue of Journal of Aesthetic Education, 34(3-4).